

dat men hoopt dat het de analyse vergemakkelijkt, de data beter organiseert, tijd bespaart, 'diepere' zoekacties oplevert en teamwork ondersteunt.

Digitaal publiek

Naast kwalitatief onderzoekers, waren er op de conferentie bezoekers die speciaal op de technologische kant van de conferentie afkwamen: mensen die werken bij computerwetenschap en mensen die voornamelijk zijn geïnteresseerd in automatisering. Nog niet eerder hadden we een 'digitaal' publiek meegemaakt als op deze conferentie: deelnemers hadden laptops, digitale recorders, mobiele telefoons, MP3-spelers, microfoons, draadloos internet, enzovoorts bij zich. Op gegeven moment werd vanuit de organisatie dan ook verzocht sprekers vooraf toestemming te vragen voordat men begon met fotograferen, audio- of video-opnamen.

Conclusie

Wat ons duidelijk werd op deze conferentie is dat software niet een luxe is die je als kwalitatief methodoloog links kunt laten liggen. Nee, kwalitatieve software dicteert voor een deel de ontwikkelingen in de kwalitatieve analyse, zoals technologie ook op andere terreinen van de samenleving hand in hand gaat met culturele, maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen.

Third International Congress of Qualitative Inquiry

2-5 mei 2007, University of Illinois, Champaign-Urbana, VS

Christi Nierse

Zo'n 900 onderzoekers uit 55 verschillende landen zochten elkaar op in de University of Illinois om de conferentie *Qualitative Inquiry* bij te wonen. Het congres, dat sinds 2005 jaarlijks door de *International Association of Qualitative Inquiry* (IAQI) georganiseerd wordt, stond dit jaar in het teken van *Qualitative inquiry and the politics of evidence*, ofwel de zoektocht naar meer erkenning van en waardering voor een alternatieve manier van bewijsvoering door kwalitatief onderzoek binnen academische instellingen en faculteiten, beoordelingscommissies, onderzoeksfondsen, professionele organisaties en wetenschappelijke tijdschriften. Ik was er als junior onderzoeker op het terrein van patiëntenparticipatie in wetenschappelijk onderzoek voor het eerst bij en zal verslag doen van de bijgewoonde lezingen en workshops.

Een van de hoofdsprekers, Julianne Cheek van de University of Oslo, kaatste in haar lezing getiteld *A fine line: positioning qualitative inquiry in the wake of the politics of evidence* de bal terug de zaal in, door zich openlijk af te vragen hoe het komt dat kwalitatieve onderzoekers zo slecht vertegenwoordigd zijn in commissies en onderzoeksfondsen waardoor de expertise van kwalitatief onderzoekers onvoldoende door anderen benut wordt. Zij bekritiseerde

de houding van kwalitatief onderzoekers die wijzen naar de tekortkomingen van de buitenwereld en bepleitte dat kwalitatief onderzoekers actief strategieën moeten ontwikkelen om tot actie over te gaan op dit punt. Het door Cheek naar voren gebrachte punt is vermoedelijk ook relevant voor kwalitatief onderzoekers in Nederland.

In de workshop *In the particulars: Critical dilemmas and radical possibilities of participatory action research*, georganiseerd door onderzoekers van de City University of New York, werd het hoofdonderwerp aangegrepen om op het gebied van participatief actieonderzoek na te gaan tegen wat voor problemen onderzoekers zoal aan lopen. De interactie met de deelnemers aan deze workshop leverde veel herkenning op van problemen rond het gefinancierd krijgen van dergelijk onderzoek, het communiceren van onderzoeksresultaten en het daadwerkelijk bewerkstelligen van verandering in onderzochte praktijken. Aan de hand van een probleemboom werd verder geanalyseerd welke aannames en ideologische krachten ten grondslag lagen aan deze problemen.

Participatief onderzoek was overigens een onderwerp dat in meerdere presentaties van het congres centraal stond. De gepresenteerde actieonderzoeksprojecten liepen uiteen van onderzoek met minderheden in New York, gericht op het weerleggen van vooroordelen in minderhedenbeleid (<http://www.fed-up-honeys.org>) tot onderzoek samen met scholieren gericht op het overbruggen van ongelijke kansen in het Amerikaanse onderwijs (<http://www.gse.harvard.edu/hfrp/eval/issue22/pp2.html>).

Jennifer Greene van de University of Illinois presenteerde in haar workshop een *mixed method way of thinking in research*. In een *mixed methods design* staat het integreren van verschillende onderzoeksmethoden voorop. Hierin onderscheidt het zich van triangulatie, waar verschillende methoden naast elkaar gebruikt worden. Voorbeelden van de implementatie van een *mixed methods design* zijn het gebruiken van kwalitatieve gegevens om kwantitatieve onderzoeksresultaten te verklaren of omgekeerd. De doelen van *mixing methods* liggen in het verkrijgen van een beter begrip of interpretatie van een bepaald fenomeen of situatie, bijvoorbeeld door het beter doorzien van een bepaalde samenhang, het versterken van een kennisclaim, het genereren van meer inzichten en nieuwe, creatieve ideeën en door het bewuster worden van diversiteit op het gebied van waarden, perspectieven en standpunten. Greene wees de deelnemers ook op het onlangs opgerichte *Journal of Mixed Methods Research*.

De presentaties op de overige dagen van de conferentie waren van zeer uiteenlopende aard. Informatief was een workshop waarin Grounded Theory, hermeneutiek en constructivisme naast elkaar werden neergezet en de presentatoren vervolgens met elkaar en de zaal in discussie gingen. De verschillen tussen deze onderzoeksbenaderingen werden daarmee opeens heel helder voor me. Naast uiteenlopende onderzoeksmethoden kwam ook een breed scala aan onderwerpen aan bod, zoals ziekte en zorg, onderwijs, empowerment van minderheidsgroepen en reflexiviteit van onderzoekers.

Het congresbezoek heeft me geïnspireerd, gemotiveerd en verrijkt met nieuwe ideeën die ik direct kan toepassen in mijn onderzoekswerk. Ik voel me uitgedaagd om me verder te verdiepen in de uiteenlopende tradities van kwalitatief onderzoek.

Het vierde congres, volgend jaar, zal in het teken staan van *Ethics, Evidence and Social Justice*.